

PORT
PAYÉ
HELLAS

'Ελεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Ο Μητροπολίτης 'Αττικής και Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ
'Αριθμός φύλλου 244

1 'Ιανουαρίου 2009

Ὁ Μέγας Βασίλειος διδάσκει:

σέ περίοδο ἀνομβρίας και λιμοῦ

«... Ἀφήμι τό καθ' ἕκαστον ἀπαριθμεῖσθαι, τῆς τοῦ Θεοῦ προνοίας, ἃ πολλάκις ἐπί τῶν ἀνθρώπων πατρικῶς ἐνεδείξατο. Σὺ δέ καρτέρῃσιν ὀλίγον ἐπί τῆς συμφορᾶς, ὡς ὁ γενναῖος Ἰώβ, καί μὴ περιτραπῆς ἐκ τοῦ κλύδωνος, μηδέν ἀποβάλλης ὧν φέρεις ἀγωγίμων τῆς ἀρετῆς. Ὡς βαρύτατον ἐνθήκην τὴν εὐχαριστίαν διάσωσον ἐπί τῆς ψυχῆς, καὶ λήψη καὶ σὺ τῆς εὐχαριστίας τὰ διπλασίονα τῆς τρυφῆς. Μνημόνευε τῆς ἀποστολικῆς ρήσεως· “Ἐν παντί εὐχαριστεῖτε”. Πένης εἶ; Ἄλλον ἔχεις πάντως πενέστερον. Σοὶ δέκα ἡμερῶν τὰ σιτία, ἐκείνῳ μιᾶς. Ὡς καλὸς καὶ εὐγνώμων τό σόν περιττόν ἐπανίσωσον πρὸς τόν ἐνδεῆ. Μὴ ὀκνήσης ἐκ τοῦ ὀλίγου δοῦναι, μὴ προτιμήσης τό σόν συμφέρον ἐκ τοῦ κοινοῦ κινδύνου. Κἂν εἰς ἓνα ἄρτον περιστῆ ἡ τροφή, ἐπιστῆ δέ ταῖς θύραις ὁ ζητῶν, προκόμισον ἐκ τοῦ ταμείου τόν ἓνα, καὶ ἐπιθείς ταῖς χερσί πρὸς οὐρανόν ἀνατείνας, εἰπέ λόγον ἐλεεινόν ὁμοῦ καὶ εὐγνώμονα· Εἶς ἄρτος, ὃν ὄρας, Κύριε, καὶ ὁ κίνδυνος προφανής, ἀλλ' ἐγὼ τὴν σὴν ἐντιολὴν ἐμοῦ προτίθημι, καὶ ἐκ τοῦ ὀλίγου δίδωμι τῷ λιμώτῳ ἀδελφῷ· δός δὴ καὶ σὺ τῷ κινδυνεύοντι δούλῳ. Οἶδά σου τὴν ἀγαθότητα, θαρρῶ καὶ τῇ δυνάμει οὐχ ὑπερίθεσαι εἰς χρόνον τὰς χάριτας, ἀλλὰ σκεδανύεις ὅταν ἐθέλῃς τὰς δωρεάς. Κἂν οὕτως εἴπῃς καὶ πράξης, ὃν δίδως ἐκ τῆς στενώσεως ἄρτον, σπέρμα γίνεται γεωργίας, πολὺχουν ἀπογεννᾷ τόν καρπόν, ἀρραβῶν τῆς τρυφῆς, ἐλέου πρόξενος. Εἰπέ καὶ σὺ τῆς χήρας τῆς Σιδωνίας ρῆμα ἐν τοῖς ὁμοίοις, εὐκαίρως τῆς ἱστορίας μνημόνευσον· “Ζῆ Κύριος, ὅτι τοῦτον ἔχω ἐν τῇ οἰκίᾳ μου μόνον εἰς διατροφήν ἐμοὶ καὶ τοῖς παιδίοις”. Κἂν δῶς ἐκ τοῦ λείποντος, ἔξεις καὶ σὺ τόν καμψάκην τοῦ ἐλαίου τῇ χάριτι βρῦοντα, τὴν ὑδρίαν τῶν ἀλεύρων ἀκένωτον. Ἐπί γάρ τῶν πιστῶν φιλοτίμως ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις μιμεῖται τὰ φρέατα, τὰ αἰεὶ κενούμενα καὶ μὴ ἐξαντιλούμενα, τό διπλοῦν ἀντεισάγουσα. Δάνεισον, ὁ ἄπορος, τῷ πλουσίῳ Θεῷ. Πίστευσον τῷ αἰεὶ εἰς πρόσωπον ἴδιον ὑπὲρ τοῦ θλιβομένου λαμβάνοντι, καὶ οἴκοθεν ἀποδιδόντι τὴν χάριν. Ἀξιόπιστος ἐγγυητής, πανταχοῦ γῆς καὶ θαλάττης ἠπλωμένους ἔχων τοὺς θησαυρούς. Καὶ πλέων ἐάν ἀπαιτήσης τό δάνεισμα, λήψη ἐπί μέσου πελάγους σὺν τόκοις τό κεφάλαιον. Φιλοτιμεῖται γάρ ἐν ταῖς προσθήκαις...».

μετάφραση

Ἀποφεύγω τή λεπτομερή ἀπαρίθμηση τῶν ἐκδηλώσεων τῆς πρόνοιᾳς, πού πολλές φορές ὁ Θεός ἔδειξε στους ἀνθρώπους, μέ στοργή πατρική. Σὺ δέ, νά ὑπομείνεις γιά λίγο τή συμφορά, ὅπως ἔκανε ὁ γενναῖος Ἰώβ καί νά μὴ ζαλιστεῖς ἀπὸ τή φουρτούνα, οὔτε νά ἀποβάλεις τὸ ἀπόκτημα τῆς ἀρετῆς, πού κουβαλᾷς. Σάν πολὺτιμο φορτίο κράτησε στήν ψυχὴ σου τὴν εὐχαριστία καί θά λάβεις καί σὺ τούς καρπούς τῆς εὐχαριστίας, πού εἶναι διπλάσιοι ἀπὸ τὰ δῶρα τῆς τρυφῆς. Μνημόνευε τὸν ἀποστολικὸ λόγον: «Εὐχαριστεῖτε γιά ὅλα». Εἶσαι φτωχός; Ὅπωςδήποτε ἔχεις πλάϊ σου ἄλλον, πού εἶναι φτωχότερος. Σέ σένα οἱ τροφές ἐπαρκοῦν γιά δέκα μέρες, ἐνῶ γιά κεῖνον ἀρκοῦν γιά μιά μόνο μέρα. Σάν καλὸς καί εὐγνώμων μοίρασε μέ τὸν στερημένο τὸ δικό σου περίσσευμα. Μὴ διστάσεις νά δώσεις ἀπὸ τὸ λίγο. Μὴ προτιμήσεις νά ἐξυπηρετήσεις τὸ δικό σου συμφέρον μέσα στὸν κοινὸ κίνδυνον. Καί ἂν ἀκόμα ἡ τροφή σου λιγοστεύει τόσο, ὥστε νά σοῦ μείνει μόνο ἓνα ψωμί καί φτάσει δέ στήν πόρτα σου ἐκεῖνος, πού ἔχει ἀνάγκη καί ζητάει, φέρε ἀπὸ τὸ κελλάρι σου αὐτὸ τὸ ἓνα ψωμί, κράτησέ το στὰ χέρια σου καί, ὑψώνοντάς το στὸν οὐρανό, πές ἓνα λόγο, θρηνητικὸ καί, ταυτόχρονα, εὐγνώμονα. Ὅπως βλέπεις, Κύριέ μου, ἓνα μόνο ψωμί ἔχει ἀπομείνει καί ὁ κίνδυνος εἶναι ὀλοφάνερος. Ἀλλά ἐγὼ βάζω μπροστὰ ἀπὸ τὸ δικό μου συμφέρον τὴ δική Σου ἐντολή καί ἀπὸ τὸ λίγο, δίνω στὸν πεινασμένο ἀδελφὸ καί Σέ παρακαλῶ, δώσε καί Σὺ στοῦ δοῦλο Σου, πού κινδυνεύει. Γνωρίζω τὴν ἀγαθότητά Σου. Παίρνω θάρρος καί ἀπὸ τὴ δύναμή Σου. Δέν ἀναβάλλεις γιά πολὺ χρόνο τίς προσφορές τῶν χαρίτων Σου. Ἀλλά, ὅταν θέλεις, σκορπίζεις τίς δωρεές. Ἄν ἔτσι πῆς καί ἔτσι πράξεις, τὸ ψωμί, πού θά προσφέρεις ἀπὸ τὸ στέρημά σου, γίνεται σπόρος γεωργικὸς, ἀποφέρει πλούσιο καρπὸ, γίνεται προκαταβολὴ τῆς πλούσιας τροφῆς καί προκαλεῖ τὴν ἀντιπροσφορά τοῦ θείου ἐλέους. Πές καί σὺ στους ὁμοίους σου τὸν λόγο, πού εἶπε ἡ χήρα τῆς Σιδῶνας. Μέ τὴν εὐκαιρία θυμῆσόν σου τὴν ἱστορία. Ἐκείνη εἶπε: «Ζεῖ ὁ Κύριος, αὐτὸ μονάχα ἔχω στοῦ σπίτι μου, γιά νά θρέψω τὸν ἑαυτὸ μου καί τὰ παιδιά μου». Καί ἂν δώσεις ἀπὸ τὸ ὑστέρημα, θά ἔχεις, μέ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ καί τὸ δοχεῖο τοῦ λαδιοῦ γεμάτο καί τὸ ἀμπάρι τοῦ ἀλεύρου ἀκένωτο. Γιατί, στήν περίπτωση τῶν πιστῶν ἡ Χάρη μιμεῖται τὰ πηγάδια, πού ἐνῶ συνεχῶς τὰ ἀδειάζουν, δέν ἐξαντλοῦνται. Δάνεισε, σὺ ὁ ἄπορος, στὸν πλούσιον Θεόν. Πίστωσε σέ Κεῖνον, πού συνεχῶς ἀναλαμβάνει ὡς προσωπικὸ χρέος, αὐτά, πού δίνονται στους θλιμμένους καί ἀποδίδει τὸ χρέος. Ὁ Θεός εἶναι ἀξίопιστος ἐγγυητὴς καί ἔχει ἀπλωμένους τούς θησαυροὺς Του παντοῦ καί στὴ γῆ καί στὴ θάλασσα. Καί περισσότερα ἀπὸ αὐτά, πού δάνεισες, ἂν ζητήσεις, θά τὰ πάρεις, μέσα στοῦ πέλαγος τῆς ζωῆς, μαζί μέ τούς τόκους. Γιατί ἀγαπάει νά ἀνταποδίδει μέ πρόσθετες ἀμοιβές.

Κριτική-αὐτοκριτική

Τρία πορτρέτα (3)

Τό τρίτο ἀρχιεπισκοπικό πορτρέτο, πού θά ἐντάξουμε στήν ἴδια θεματική ἐνότητα, ἀποτελεῖ ἐντελῶς πρόσφατη, βιωματική ἀποτύπωση. Εἶναι τό πολυσυζητημένο καί πολυαμφισβητημένο προφίλ τοῦ Χριστόδουλου. Τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς ἱστορικής καμπῆς ἀπό τόν εἰκοστό στόν εἰκοστό πρῶτο αἰῶνα.

Νωπές οἱ πινελιές πού σκιαγράφησαν τίς ἀντανακλάσεις τῶν ὄραμάτων του καί τά τυπώματα τῶν ἡγεμονικών τεχνασμάτων του. Ζωηρές, ἀλησμόνητες καί ἐρεθιστικές, οἱ ἄμεσες, ἐμπειρικές προσεγγίσεις τοῦ ἐκκλησιολογικοῦ του βάθους καί τῆς καθημερινῆς, πρακτικῆς ἐπένδυσης τῆς ἀτιθάσευτης φιλοδοξίας του, πού θησαύρισε τό ἐκκλησιαστικό πλήρωμα, παρακολουθώντας τον στά γήπεδα τῆς ἀχόρταγης προβολῆς του καί στίς ἐπάλξεις τῆς ἐναγώνιας αὐτοάμυνας του. Ἀρχαιοθετημένες στίς μνήμες ὄλων μας οἱ σύμμετρες συμπεριφορές του, πού ἐνέπνεαν δοξαστική ἀναφορά καί οἱ φάλτσες κινήσεις του, πού ἀνέβαζαν πικρό ψόγο.

Ὁ Χριστόδουλος, σύμφωνα μέ τίς μεταθανάτιες, οὐρανομήκειες, ἐγκωμια-

στικές κορώνες τῶν προσώπων, πού εἶχαν στριμωχτεῖ στό περιβάλλον του, «ζεῖ καί πάντα τούς ὀδηγεῖ». Σύμφωνα, ὅμως, μέ τή νηφάλια καί ἀδέκαστη ἐκτίμηση τῆς λαϊκῆς πλειονότητας, πού ἐπιφυλάσσεται καί φωτογραφίζει, ἀπό ἀπόσταση ἀξιοπρεποῦς διακριτικότητας, τούς βηματισμούς καί τίς ἀναρριχητικές ἐπιδόσεις τῶν ἐραστῶν τῆς κοσμικῆς λαμπηδόνας, ἐγγράφηκε στήν ἐκκλησιαστική ἱστορική βίβλο, ὡς ἡ τυπική περίπτωση ἡγέτη, πού ἀνηφόρισε μέ πόθο καί πάθος στήν ὑπερυψωμένη ἐξέδρα τῶν μίντια, γιά νά δείξει ψηλότερος, νά καθιερώσει τό προφίλ του καί νά ὑπερπληρώσει μέ θαυμαστικά αἰσθήματα τίς καρδιές τῶν συγχρόνων του, ἀλλ' ἀντί νά ἐπενδύσει σέ ἀναγνώριση καί σέ καταξίωση τό συναρπαστικό του ὄραμα, εἰσέπραξε τίς συναλλαγματικές τοῦ μιντιακοῦ διασυρμοῦ καί τήν ἐκκλησιαστική ἀπομυθοποίηση τοῦ προσώπου του.

Ἦταν μακρά, μακρότατη καί ἰδιαίτερα κοπιαστική ἡ κούρσα του, γιά τήν κατάκτηση τοῦ θρόνου τῶν Ἀθηνῶν.

Μέ δεδομένο τό γεγονός, ὅτι ὁ προκατόχος του, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σεραφεῖμ, κράτησε σφιχτά τό θρόνο καί τίς τιμές γιά εἰκοσιτέσσερα ὀλόκληρα χρόνια, ἡ ἡμερομηνία τῆς διαδοχῆς ἔμενε ἀθέατη στό σκοτεινό, χρονικό ὀρίζοντα. Ὁ Χριστόδουλος, βιαστικός καί ἀσυγκράτητος, στήνόταν, ὀλοένα καί μέ περισσότερες ἐλπίδες, στό ἐφαλτήριο. Ἀλλά οἱ ἀντοχές τοῦ Σεραφεῖμ δέν ἐπέτρεπαν νά ἠχήσει τό πρόσταγμα. Καί τόν καθήλωναν στά σύνδρομα τῆς κόπωσης καί στό φόβο μιᾶς ἀπρόσμενης ἀποτυχίας.

Ὡστόσο, δέν ἔπαυε νά λειαινέι τά μονοπάτια. Νά ἀπλώνει χέρι φιλικοῦ διαλόγου καί νά ἀναβαθμίζει τόν ἀδελφικό διάλογο μέ τούς ἐκλεκτορες Μητροπολίτες. Νά στρώνει βατά μονοπάτια γιά ἄμεση, ἀλλά καί μελλοντική, ἐγκάρδια συνεργασία. Νά ὑπόσχεται ἱκανοποίηση τῶν «ἀδελφικῶν» αἰτημάτων, γιά δική τους μετάθεση σέ πλουσιότερη Μητροπολιτική ἐπαρχία ἢ προώθηση καί προαγωγή τῶν δορυφόρων καί κολάκων τῆς ἐπισκοπικῆς τους αὐλῆς. Νά συνευωχεῖται μέ τά κορυφαῖα στελέχη τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας. Νά στήνεται στά τηλεοπτικά παράθυρα, μέ θωριά ὑψηλῆς ἀξίας. Νά μοιράζει ἐλπίδες στό λαό.

Κάποτε σήμανε ἡ ὥρα ἀλλαγῆς τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς φρουρᾶς. Ὁ Σεραφεῖμ, σέ βαθεία γηρατειά, ἔκλεισε τά μάτια. Οἱ ἐπίδοχοι διάδοχοι (δέν ἔτρεχε μόνο ἕνας), ἀμέσως μετά τόν ἐνταφιασμό τοῦ σκήνους καί μπροστά στό πλῆθος, πού συνόδευε τό νεκρό στήν τελευταία του κατοικία, ἀγκαλιάστηκαν, φιλήθηκαν καί ρίχτηκαν στόν ἄγωνα καί στήν ἄμιλλα. Ποιός θά ξεπερνοῦσε τόν ἄλλο. Ποιός θά ἔβγαινε πρῶ-

τος. Ποιός θά ἔκοβε τό νῆμα καί θά ἀνέβαινε τά σκαλοπάτια τοῦ ἐπίδοξου θρόνου.

Ἡ δόξα ἤρθε καί κάθησε στό κεφάλι τοῦ Χριστόδουλου. Ἡ, μᾶλλον, τήν τράβηξε ἐκβιαστικά καί τήν ἔκανε δική του. Ἡ πολυχρόνια προετοιμασία ἦταν μεθοδευμένη καί προσεκτική. Καί ἔφερε ἀποτέλεσμα. Ὁ ἀρχιεπισκοπικός θρόνος δέν ἦταν, πιά, μακρινή λαχτάρα. Ἦταν ζεστός πλοῦτος. Ἀποκτημένη εὐτυχία.

Ἐκείνη τή στιγμή, τῆς μέθης καί τῆς τρελλῆς χαρᾶς, ἔγινε τό πρῶτο στραβοπάτημα καί γράφτηκε τό πρῶτο-ἀσύμβατο μέ τήν ἱερότητα τοῦ γεγονότος-«συμβάν» προκλητικῆς ἀλαζονίας. Ὁ νέος Ἀρχιεπίσκοπος διατύπωσε τήν ἀπαίτηση, οἱ ἐπίσημοι, πού θά παρακολουθοῦσαν τήν τελετή τῆς ἐνθρόνισής του, στό Μητροπολιτικό Ναό, νά συγκεντρωθοῦν ὅλοι στήν Πλατεῖα Συντάγματος. Νά τόν ὑποδεχτοῦν ἐκεῖ. Καί, μετά, νά τόν συνοδεύσουν, πεζοί, ἴσαμε τήν πύλη τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ.

Μιά τέτοια τελετουργία δέν εἶχε γίνε ποτέ, ἀπό τότε, πού ἀνακηρύχτηκε Αὐτοκέφαλη ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Κατά τό ἱστορικό μήκος τῶν δεκαπέντε δεκαετιῶν αὐτοκέφαλῆς διοίκησης, ἡ τελετή τῆς ἐνθρόνισης προκαθήμενου ἦταν σεμνή καί ἱεροπρεπής. Οἱ ἐκπρόσωποι τῆς κρατικῆς διοίκησης καί οἱ ἄλλοι ἐπίσημοι προσκεκλημένοι, πήγαιναν κατ' εὐθεῖα στό Μητροπολιτικό Ναό. Καί ἐκεῖ περίμεναν τό νέο Ἀρχιεπίσκοπο.

Ὁ Χριστόδουλος θέλησε, μονομιᾶς, ἀπό τήν πρώτη ἀρχή, νά ὑπερυψώσει τόν ἑαυτό του στήν περιωπή καί στήν τιμή τοῦ Πατριάρχη. Νά δείξει καί νά διαμηνύσει στήν Ἱεραρχική ἐκκλησι-

αστική ηγεσία και στους φορείς τῶν κοσμικῶν ἀξιωμάτων, ὅτι δέν πρόκειται νά κινηθεῖ κοντά τους καί νά ἀναστραφεῖ ὡς «ταπεινός λειτουργός», ὡς «διάκονος-ὑπηρετής» τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καί τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος, ἀλλά ὡς ὑπεροχικός μονάρχης καί ὡς ἀνέλεγκτος διαχειριστής τῆς ὑπέρτατης εὐθύνης.

Οἱ πολιτικοί ἄρχοντες δέν ὑπέκυψαν στήν ἄμετρα ἐγωϊστική ἀπαίτηση. Ἐκαναν αὐτό, πού τοὺς ὑπαγόρευε τό καθιερωμένο πρωτόκολλο καί ἡ προσωπική τους ἀξιοπρέπεια. Πορεύτηκαν στό Ναό. Παρέστησαν στήν τελετή τῆς ἐνθρόνισης. Εὐχήθηκαν. Καί ἔφυγαν.

Τό ὑπεροπτικό αὐτό αἶτημα ἦταν τό πρελούδιο μιᾶς δραματικῆς ἱστορίας, μέ πολλές φάσεις καί μέ ἀπρόβλεπτες ἐξελίξεις, πού καταπλήγωσαν τό κύρος τῆς Συνοδικῆς ὁμήγυρης τῶν Ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί προκάλεσαν ἀλυσίδα ἐρωτηματικῶν στίς ἀνυποψίαστες συνειδήσεις τῶν μελῶν τοῦ Σώματος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Χριστόδουλος, φορτισμένος μέ τά ὄνειρα τῆς ἡγεμονικῆς ὑπερύψωσης, ἀμέσως μετά τήν ἀνάληψη τῶν καθηκόντων του, κάλεσε τοὺς ἀδελφούς του καί συλλειτουργούς του Μητροπολίτες, πού τόν τίμησαν καί τόν προήγαγαν, μέ τήν ψῆφο τους, σέ ταπείνωση καί ὑποταγή. Ἀπαίτησε νά σκύψουν δουλικά τόν αὐχένα καί νά τόν ἀναγνωρίσουν ὡς πρῶτο καί ὡς προϊστάμενο. Καί, εἰς βεβαίωση αὐτῆς τῆς ὑποταγῆς, νά τόν μνημονεύουν, προνομιακά, ὡς Ἀρχιεπίσκοπό τους καί ὡς προϊστάμενό τους, κατά τήν τέλεση τῆς Θείας Εὐχαριστίας.

Τό ποιούς μνημονεύει ὁ Μητροπολίτης, κατά τήν τελετουργία τῆς Θείας Εὐχαριστίας, δέν καθορίζεται καί δέν ἀποφασίζεται αὐθαίρετα. Ἀποτελεῖ στοιχεῖο ἀναφορᾶς στό πρόσωπο ἢ στό Συνοδικό Σχῆμα, πού συγκεντρώνει τήν κεντρική διοικητική εὐθύνη. Στό δικό μας, ἑλληνικό χῶρο, ἀπό τήν ἐποχή τῆς ἀνακήρυξης τῆς Ἐκκλησίας μας σέ Αὐτοκέφαλη, ἐφαρμόζονται οἱ διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη. Καί αὐτός ὀρίζει οἱ Μητροπολίτες νά μνημονεύουν μόνο τήν Ἱερά Σύνοδο.

Ὁ Χριστόδουλος δέν τόλμησε νά ζητήσει τροποποίηση τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη, γιά νά ἀκυρώσει τό «μνημόσυνο» τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί νά νομιμοποιήσει τό μνημόσυνο τοῦ δικοῦ του ὀνόματος. Μονομιᾶς καί ἐτσιθελικά, διατύπωσε τήν ἀπαίτηση νά μνημονεύουν ὅλοι οἱ Μητροπολίτες «τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Χριστοδούλου καί τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου...».

Σύσσωμη ἡ Ἱεραρχία ἀντέδρασε. Συνειδητοποίησε, ὅτι ἡ ἀλλαγὴ αὐτῆς σηματοδοτοῦσε ἀνατροπή τοῦ ὅλου συστήματος διοίκησης τῆς ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας. Παράλληλα πρὸς τοὺς Ἑλληνας Ἱεράρχες, ἀντέδρασαν καί οἱ παράγοντες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλης. Καί ἄρχισαν οἱ συγκρούσεις καί οἱ καταλυτικὲς ἀναμετρήσεις. Φορτώθηκαν οἱ σελίδες τῶν ἐφημερίδων μέ τήν ἐπιχειρηματολογία τῆς ἀντιπαράθεσης καί μέ τά πικρά σχόλια. Γέμισαν τά πλάνα τῶν τηλεοπτικῶν στιγμιότυπων μέ τίς φυσιογνωμίες τῆς «ἐκατέρωθεν» στήριξης, πού διατηροῦσαν καί, συνεχῶς, συνδαύλιζαν τίς «σχισματικές» ἀντιπαλότητες.

Ἡ σύγκρουση εἶχε τέτοιες σκληρές φάσεις καί τέτοιες ὀδυνηρές ἐξελίξεις,

πού ὀδήγησαν ἴσαμε τὴ διακοπὴ τῶν ἐκκλησιαστικῶν σχέσεων μεταξύ Κωνσταντινούπολης καὶ Ἀθηνῶν. Ὅταν πιά τὰ πράγματα ἔφτασαν σ' αὐτὴ τὴν ἀκραία περιπλοκή, ὁ Χριστόδουλος, μὴ τολμώντας ἢ μὴ μπορώντας νὰ συνεχίσει τὸν ὑπὲρ τοῦ Πατριαρχικοῦ στέμματος ἀγώνα του, ἔκανε στροφή ἑκατὸν ὀγδόντα μοιρῶν. Πάγωσε τὸν ἀγώνα του γιὰ ἀναβάθμιση τοῦ ρόλου του καὶ τῶν ἀντίστοιχων τιμητικῶν του διακρίσεων. Καὶ ὑποτάχτηκε, ἀδιαμαρτήρητα, στὶς ἐντολές τῆς Φαναριώτικης πολιτικῆς.

Τὸ αἴτημα τοῦ μνημοσύνου εἶχε, γιὰ τὸ Χριστόδουλο, ἄδοξο τέλος. Ἀλλά, ἡ ὀρμὴ του γιὰ ὑπερέξαρση τοῦ ρόλου του δὲν καταπνίγηκε. Ἰσχυρὴ, ὅπως ἐκδηλωνόταν κατὰ τὴν καθημερινὴ διακίνησή του, μετεξελίχτηκε σὲ βίαιο πάθος, πού ἀκύρωνε τὴν ἐπισκοπικὴ ἀδελφосὺνη καὶ ἰσότητα. Δίχως δισταγμὸ καὶ δίχως τὴν παραμικρὴ ἐπιφύλαξη, ὑποβίβαζε τὴ Συνοδικὴ Διάσκεψη σὲ τυπικὴ συνάθροιση βίαιης ἐπιβολῆς τοῦ δικοῦ του θελήματος. Ἀπαιτοῦσε, ἐπιτακτικὰ καὶ ἐκβιαστικὰ, ὑποταγὴ καὶ συμμόρφωση στὶς εἰσηγήσεις του καὶ ἐπέβαλλε ἀνελεύθερη ἐπιψήφιση τῶν προεπιλεγμένων σχεδίων του.

Τὴ Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας, πού τὴν εἶχε φιμώσει ὁ Σεραφεῖμ, τὴν ἐπανεφέρε, ἀλλὰ μὲ ἐντελῶς διαφορετικὴ δομὴ καὶ μὲ προκαθορισμένη τὴν ἔκβασή της. Δὲν ἀνταποκρινόταν τὸ μείζον αὐτὸ διοικητικὸ ὄργανο τῆς Ἐκκλησίας στὶς προδιαγραφές καὶ στοὺς περιορισμούς, πού ὀριοθετεῖ ὁ Καταστατικὸς Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς

Ἑλλάδος. Λειτουργοῦσε, ἀποκλειστικὰ καὶ μόνο, ὡς ὑπηρετικὸ ὄργανο στὶς ἐγῶιστικὲς ἐφέσεις τοῦ προέδρου του.

Σημειῶνω μερικὰ ἀπὸ τὰ ἀσφαλιστικὰ πλέγματα, πού κράτησε στὴν ἀπόλυτη ἐξουσία του ὁ πρόεδρος τοῦ Σώματος Χριστόδουλος:

α) Περιορίσει ἀσφυκτικὰ τὸ Συνοδικὸ χρόνο. Ὁ Καταστατικὸς Χάρτης ἐξασφαλίζει ἄνεση χρόνου στὶς Συνοδικὲς διασκέψεις, πούμποροῦν νὰ ἐπεκταθοῦν σὲ ὀλόκληρο μῆνα. Ἐκεῖνος, τίς περιορίσει, τίς στρίμωξε καὶ τίς φυλάκισε σὲ τέσσερες ὡς πέντε μέρες. Καί, ἀπὸ αὐτὸ τὸν περιορισμένον χρόνο, ἔκλεβε ἓνα μεγάλο κομμάτι, γιὰ νὰ κάνει τὴ δική του εἰσηγήσει, πού, κατὰ κανόνα, δὲν ὀδηγοῦσε σὲ καμμιά πρακτικὴ ἔκβαση καὶ σὲ καμμιά ἐπίλυση καυτῶν προβλημάτων τῆς ἐπικαιρότητας. Καταπονώνοντας τὸ ἀρχιερατικὸ ἀκροατήριό του, κατέθετε ὄνειρα, πού ποτέ δὲν ἐνεργοποιήθηκε νὰ ὑλοποιηθεῖ. Παρίστανε τὸν ἐγγυητὴ τῆς ἀξιοκρατίας καὶ τῆς ἀφοσίωσης στοὺς Ἱεροὺς Κανόνες καὶ στὰ θέσμια τῆς Ἐκκλησίας, πού ποτέ δὲν τὰ σεβάστηκε. Ἐπιδιδόταν σὲ πρόσθετη αὐτοπροβολὴ καὶ αὐτοθαυμασμό, μὲ προοργανωμένο τὸ δίκτυο διασπορᾶς τῆς τεχνιτῆς λαμπηδόνας στοὺς ἀναμεταδότες τῆς κοινῆς πληροφόρησης, πού ποτέ δὲν καταγράφηκε στὶς συνειδήσεις ὡς ἔγκυρη καὶ αὐθεντικὴ ἀπεικόνιση ἐκκλησιαστικοῦ ἡγέτη. Ἀνανέωνε, ὀλοένα καὶ ἐπιμελέστερα, τὸ προφίλ του, πού ποτέ δὲν μάγεψε τὸ πλῆθος καὶ ποτέ δὲν ἐκτιμήθηκε ὡς θησαύρισμα.

β) Φρόντιζε καὶ οἱ ἄλλες εἰσηγήσεις, πού θὰ κάλυπταν τὸ Συνοδικὸ χρόνο, νὰ μὴν εἰσέρχονται στὰ κρυπτά δόματα καὶ νὰ μὴ φέρνουν στὴν ἐπιφάνεια

καί στη δημοσιότητα αδυναμίες προκλητικές, σκάνδαλα αφόρητης ήθικης έκτροπής, διαπλοκές σκοτεινών συμφερόντων ή άλλες πληγές, πού κρατούν την εκκλησιαστική διοίκηση σε κατάσταση αδυναμίας ή και ολοκληρωτικής άφασίας. Άλλά νά διαβαίνει ό χρόνος, δίχως νά υποψιάζονται οι «χαλαρωμένοι» άνεύθυνοι και δίχως νά ένοχλούνται και νά τρομάζουν οι «καταφοβισμένοι υπεύθυνοι.

Κλασσικό παράδειγμα-και δέν είναι τό μοναδικό-είναι ή είσήγηση, πού άνέθεσε ό Χριστόδουλος στόν μακαριστό Μητροπολίτη Μεσσηνίας Χρυσόστομο. Θέμα της, «Ή μαρτυρία και ή προσφορά της Έκκλησίας της Έλλάδος είς τό Έθνος, την Όρθοδοξίαν και την Οίκουμένην». Έκτασή της-στά δημοσιευμένα Πρακτικά-68 πυκνοτυπωμένες σελίδες. Ένδειξη, πού πείθει, πώς ή άγόρευση κράτησε περισσότερο από τρεις ώρες. Υπογραμμίζω, πώς ή μελέτη αυτή είναι πολύ προσεγμένη και καλογραμμένη, αλλά άποτελεϊ ιστορικό ντοκουμέντο και όχι είσήγηση σε διοικητικό Σώμα, πού άσχολεϊται-κατά Καταστατική ύποχρέωση-μέ την επίλυση των τρεχόντων προβλημάτων. Θά μπορούσε νά δημοσιευτεί στό επίσημο δημοσιογραφικό όργανο της Έκκλησίας, στό περιοδικό «Έκκλησία». Και εκεί θά την έβρισκαν και οι Άρχιερείς και τό πλήθος των άναγνωστών του φύλλου και θά μπορούσαν νά τη μελετήσουν προσεκτικά και όχι νά την ύποστούν «χαυνωτικά», όπως συνέβηκε κατά τη Συνεδρίαση της Ήεραρχίας.

3) Υπήρξαν περιπτώσεις, πού ό πρόεδρος του Σώματος Χριστόδουλος, άσεβώντας προς τίς σχετικές διατάξεις του Καταστατικού Χάρτη και του Κανο-

νισμού λειτουργίας της Συνόδου, στραγγάλιζε τη διαδικασία. Μετά την έκφώνηση της είσηγησης από τό Συνοδικό είσηγητή, αντί νά έξασφαλίσει τον άναγκαϊο χρόνο για τη συζήτηση και την έπεξεργασία της, και, τελικά, νά την προβάλει προς ψηφοφορία, την έσπρωχνε «έτσιθελικά» στό περιθώριο και επέβαλλε, προς ψήφιση, τη δική του, έντελώς άσχετη, πρόταση. Όσοι παρακολουθούν από κοντά τά εκκλησιαστικά δρώμενα, διασώζουν στη μνήμη τους τη βία και άπρεπη επέμβαση του Χριστόδουλου, όταν ό Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως Άνδρέας διάβασε την είσηγήσή του και έκανε τίς προτάσεις του, σχετικά μέ εκείνα τά καρκινικά νεοπλάσματα των «έπιτιμίων άκοινωνησίας». Τότε ό Χριστόδουλος νόμιζε πώς νίκησε. Άλλά, ή πράξη του γράφτηκε στην ιστορική βίβλο, ως έσχατη προδοσία των Ήερών Κανόνων και της άρχιερατικής άξιοπρέπειας.

4) Θά προσθέσω και ένα άκόμα τέχνασμα, δεσμευτικής σκοπιμότητας, του Χριστόδουλου, πού υπέσκαπτε, εκ θεμελίων, τη Συνοδική ολοκληρία. Οι ψηφοφορίες δέν υπήρξαν ποτέ έλεύθερες, κατ' έπιταγήν των έλεύθερων και «έν προσευχή» έπισκοπικών συνειδήσεων. Ό πρόεδρος Χριστόδουλος φρόντιζε πάντοτε νά έπεμβαίνει στη διαδικασία της ψηφοφορίας και νά έπιβάλλει, πιεστικά και έκβιαστικά, τη δική του θέληση.

Ίδιαίτερα, όταν καλοϋσε τη Συνέλευση της Ήεραρχίας, για νά άναδειξει νέους Μητροπολίτες, ή προεργασία του, οι είσηγήσεις του και οι πιέσεις του άρχιζαν πολύ πριν καθοριστεί ή ήμερομηνία της εκλογής και πριν, άκόμα, άποσταλούν οι προσκλήσεις. Και

ὄχι μόνο ἐπικοινωνοῦσε προσωπικά μέ τούς ἐκλέκτορες Μητροπολίτες, κατὰ τήν περίπτωση, παρακαλώντας ἤ διατάσσοντας νά ψηφίσουν τόν ἐκλεκτό τῆς δικῆς του προτίμησης, ἀλλά ἄφηνε νά διαρρεύσει καί στά μέσα τῆς μαζικῆς ἐνημέρωσης ἡ ἐπιθυμία του, μέ τήν ἔνδειξη, ὅτι αὐτός ἢ αὐτοί συγκεντρώνουν τίς προτιμήσεις τῆς πλειονότητας τῶν μελῶν τοῦ ἐκλεκτορικοῦ Σώματος. Μέ τή διασπορά αὐτῆς τῆς πληροφορίας μαϊμού, ἔστειλε μήνυμα καί στή μειοψηφία τῶν Μητροπολιτῶν, ὅτι ὁ κύβος ἔχει ριχτεῖ καί ὅτι ἡ ἔνδεχόμενη διαφοροετική δική τους ἐπιλογή θά τούς ἔσπρωχνε στό περιθώριο.

Σκιά βαρειά στό πορτρέτο τοῦ Χριστόδουλου παραμένει ἡ ἀπροθυμία του ἢ ὁ φόβος του νά καθαρίσει καί νά ἀπολυμάνει τίς χαινουσες πληγές τοῦ κλήρου καί, εἰδικότερα, τῆς Ἱεραρχικῆς ὀλιγαρχίας.

Ἡ πληγή ἦταν παλιά. Καί συνεχῶς προξενοῦσε τήν ἀντίδραση καί τήν ἐπαναστατική ἐξέγερση τοῦ προδομένου ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος καί τά σκωπτικά σχόλια τοῦ κυκλώματος τῆς ἀθείας. Ἡ μεγάλη, ὅμως, ἔκρηξη ἔγινε κατὰ τήν περίοδο τῆς ἡγεμονίας καί τῆς ὑπευθυνότητας τοῦ Χριστόδουλου. Καί τότε γράφτηκε ἡ μεγάλη τραγωδία, πού γκρέμισε καί ἀφάνισε τό πλαστό εἶδωλό του.

Κατά τή Συνέλευση τῆς Ἱεραρχίας τοῦ 1999, ἕνα μόλις χρόνο μετά τήν ἀνάληψη τῶν ἡγετικῶν εὐθυνῶν του, ἔκανε μιά δήλωση, τήν ὁποία-θά ὑπογραμμίσω τή διαπίστωσή μου-οὐδέποτε ἐτήρησε. Εἶπε, μεταξύ ἄλλων:

«Καθ' ὅσον δέ ἀφορᾷ στήν κάθαρση

στό χώρο τῆς Ἐκκλησίας, πρῶτος ἀναγνωρίζω τήν ἀνάγκη, πού ἰδιαίτερα σήμερα ὑπάρχει, νά εἴμεθα οἱ Κληρικοί συνεπεῖς μέ τίς ὑψηλές ὑποχρεώσεις μας ἔναντι Θεοῦ, Ἐκκλησίας, Λαοῦ καί τῆς συνειδήσεώς μας. Καί διακηρύττω τοῦτο εἰς ὅλους τούς τόνους, ἔχοντας ἐπίγνωση τῆς καταστάσεως, πού στό σημεῖο αὐτό ἐπικρατεῖ στήν Ἐκκλησία μας. Δέν πρέπει νά ἀφήσουμε τούς ὀλίγους ἐπιόρκους, τούς ἀτάκτους καί τούς σκανδαλοποιούς, νά κινοῦνται ἄνετα μέσα στό ἱερό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, γιά νά μή παρεμβάλλουν προσκόμματα στήν ἐνέργεια τῆς θείας Χάριτος καί γιά νά μή δίδουν ὄπλα στούς ἐχθρούς τῆς Ἐκκλησίας. Μέ βάση τίς ἀνωτέρω ἀρχές πρέπει νά ἀποδίδεται ἡ ἐκκλησιαστική δικαιοσύνη, μή ὑπηρετοῦσα σκοπιμότητες εἰ μή μόνον τό δίκαιο, τήν ἀλήθεια καί τό καλῶς νοούμενο συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας. Καί ὁ ρόλος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου εἶναι ἀκριβῶς αὐτός, νά ἐπαγρυπνεῖ γιά τήν διαφύλαξη τῶν ἀρχῶν αὐτῶν καί νά ἐφαρμόζει πιστά τούς Ἱ. Κανόνες καί τούς ἐκκλησιαστικούς νόμους, ὅπως τέτοια ὑποχρέωση ἔχουν καί ὅλοι οἱ ἀσκοῦντες τήν δικαστική ἐξουσία Ἱεράρχες...».

Αὐτά δήλωνε τότε, ὡς ἀπαρχή μιᾶς καλά μελετημένης καί ἄψογα δομημένης, ἐπίπονης προσπάθειας νά τεθοῦν ἐκτός τοῦ ἀρχιερατικοῦ καί ἱερατικοῦ περιβάλλου οἱ σκανδαλοποιοί ρασοφόροι καί νά πάψει νά φορτίζεται ἡ ἐκκλησιαστική συνείδηση μέ τούς μολυσμένους ἰούς τῆς ἠθικῆς σήψης.

Καί ἀργότερα, μεσοῦσης τῆς θύελλας καί τῆς πανελλαδικῆς κατακραυγῆς, ἔκανε τήν παρακάτω δήλωση:

«Παρακολουθῶ ὅσα λέγονται καί γράφονται γιά τήν Ἐκκλησία μας. Ἡ

Ἐκκλησία εἶναι δύναμη τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί ψυχικό ἀποκούμπι τοῦ λαοῦ μας. Γι' αὐτό ὄλοι ὀφείλουμε μέ τρόπο θετικό νά Τήν προστατεύσουμε. Τό δικό μου καθήκον αὐτή τήν ὥρα εἶναι ἕνα καί μοναδικό. Ἡ κάθαρση στούς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας νά προχωρήσει. Χωρίς κανένα συμβιβασμό. Μέ αἴσθηση τοῦ δικαίου, διαφάνεια, ὑπευθυνότητα καί ἀποφασιστικότητα».

Ὁ λαός ἀποδέχτηκε ὅλες τίς ἠχηρές δηλώσεις καί περίμενε. Οἱ ἔνοχοι κατατρόμαξαν. Σιώπησαν γιά λίγο καί προσπάθησαν νά κρυφτοῦν. Δέν πέρασε, ὅμως, πολὺς χρόνος καί ὄλοι ἀναθάρρυσαν. Πείστηκαν, πῶς ἡ ἔξαγγελία τῆς κάθαρσης ἦταν ἀπλό βεγγαλικό, ἔγχρωμο καί ἐντυπωσιακό, ἀλλά ἐντελῶς ψεύτικο καί ἀκίνδυνο.

Οἱ κατοπινές ἐξελίξεις ἀποκάλυψαν, ὅτι ἡ τραγικά ἐπικίνδυνη ἐστία τῆς μόλυνσης βρισκόταν στόν στενό καί στόν ἀνοιχτό περίγυρο τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστόδουλου. Ποιόν ἀπ' αὐτούς νά γραπῶσει, χωρίς νά γραπωθεῖ ὁ ἴδιος; Καί ποιόν νά καθίσει στό σκαμνί τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου, χωρίς νά ἀνακύψει, κατά τήν ἀνάκριση ἢ κατά τήν ἐκδίκαση, ἡ κοινή φίλια, ὁ κοινός συγχρωτισμός καί ὁ κοινός ὄρκος ἀμοιβαίας συγκάλυψης;

Ὅταν κατά τά ἔτη 2005 καί 2006 ὁ ρόπος τῶν ἀρχιερατικῶν σκανδάλων πλημμύρισε τά ποικίλα κανάλια τῆς ἐνημέρωσης, τότε ἀποδείχτηκε, ὅτι κάποιος ἀπό τούς δακτυλοδεικτούμενους ἔραστές τῆς διαφθορᾶς εἶχε πετύχει προαγωγή σέ μεγαλύτερη Μητροπολιτική περιφέρεια, μέ πλαστούς ψήφους, πού κατόρθωσε νά προωθήσει στήν κάληπ ὁ στενός καί καρδιακός φίλος του, ὁ τότε Μητροπολίτης Δημη-

τριάδος Χριστόδουλος. Καί κάποιοι ἄλλοι, πού ξεφωνήθηκαν γιά τίς πράξεις τους ἀπό τόν περίγυρό τους καί ἀπό τήν ἐκκλησιαστική καί κοσμική δημοσιογραφία, ἦταν πρόσωπα τῆς ἀγάπης του καί τοῦ σεβασμοῦ του.

Καί ἐκεῖνος, ἀντί νά ἐπιβεβαιώσῃ τό θάρρος του, γιά κάθαρση καί ἀντί νά δειχτεῖ συνεπής στίς ἐπίσημες ὑποσχέσεις τοῦ 1999, κίνησε μικροῦς καί μεγάλους, φανερούς καί ὑπόγειους μηχανισμούς, γιά νά ἀπονευρώσῃ τίς καταγγελίες καί νά διασώσῃ ἀπό τήν ἔσχατη ποινή τῆς καθάρσεως τά ράκη τοῦ περιβάλλοντός του.

Θυμοῦνται, ὅπωςδῆποτε, οἱ ἀναγνώστες μας, ὅτι προκειμένου νά καλύψῃ τό μεγάλο καί κραυγαλέο σκάνδαλο τῆς δεσποτικῆς ὁμοφυλοφιλίας, δέ δίστασε νά σύρει ὀλόκληρη τήν Ἱερά Σύνοδο στήν ἔκδοση ἀπόφασης, πού χαρακτηρίζει τό «κουσούρι» ὡς «προσωπικό δεδομένο». Καί, τό ἀκόμη προκλητικότερο, δέ δίστασε νά στείλῃ τήν ἀπόφαση αὐτή στήν Ἐπιτροπή προσωπικῶν δεδομένων, ἀπαιτώντας τήν ἔκδοση ἐγκυκλίου, πού νά ἀπαγορεύῃ τήν ἀποκάλυψη καί τή δημοσιοποίηση τῶν ὁμοφυλοφιλικῶν ἰδιαιτεροτήτων τῶν Μητροπολιτῶν καί τή διαβίβαση σχετικῶν πληροφοριῶν στίς ἐκκλησιαστικές καί πολιτικές δικαστικές ἀρχές.

Τό κείμενο αὐτῆς τῆς Συνοδικῆς ἀπόφασης, πού δημοσιεύτηκε καί στό περιοδικό «Ἐκκλησία», ξεσήκωσε σάλο καί ἔγινε ἀφορμή νά διασυρθεῖ ὀλόκληρη ἡ Ἱεραρχία τῆς ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας.

Σέ ἄλλες περιπτώσεις στιγματισμένων Ἱεραρχῶν, ἀντί γιά νόμιμες καί ἔντιμες ἀνακρίσεις, μεθόδευσε εἰκονική διαδικασία δῆθεν ἀνακριτικῆς ἔρευνας,

μιά πέρα για πέρα μαϊμού ανάκριση.

Γιά μία από τις περιπτώσεις αυτές διαβάζουμε στο περιοδικό «'Εκκλησία» του 'Απριλίου του 2005:

'Η 'Ιερά Σύνοδος «έπελήφθη και τῆς ἀνακινήσεως ὑποθέσεως παλαιᾶς καταγγελίας ἐναντίον τοῦ Σεβ... 'Η 'Ιερά Σύνοδος, ἀφοῦ μελέτησε τὸν σχετικὸ φάκελλο, δέχθηκε σὲ ἀκρόαση, κατόπιν δικῆς του πρωτοβουλίας, τὸν Σεβ... ὁ ὁποῖος ἐξέθεσε τὰ κατ' αὐτόν, ἀρνήθηκε τὴν κατηγορία καὶ δήλωσε ὅτι θὰ καταθέσει ἐγκλήσεις στὴν Δικαιοσύνη ἐναντίον τῶν κατηγορῶν του καὶ τοῦ ζήτησε νὰ υποβάλλει καὶ γραπτές ἐξηγήσεις. Κατόπιν τούτου, ἡ 'Ιερά Σύνοδος παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ἔκρινε τίς ἐξηγήσεις πού παρασχέθηκαν ἀπὸ τὸν... ἐπαρκῆς, κατόπιν και δικῆς του ἐπιθυμίας ἀποφάσισε, προκειμένου νὰ διαλευκανθεῖ ἀπολύτως ἡ ὑπόθεση, νὰ μὴ τὴν θέσει στό 'Αρχεῖο, ὅπως ἐπιτάσσει τὸ ἄρθρο 143 τοῦ Ν. 5282/1932 "Περὶ 'Εκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ Αὐτῶν Διαδικασίας", ἀλλὰ νὰ διενεργήσει ἀνάκριση...».

'Ολοφάνερη, κραυγαλέα ἡ εὐνοια πρὸς τὸν κατηγορούμενο. 'Η Σύνοδος ἔκρινε τίς ἐξηγήσεις τοῦ κατηγορούμενου ἐπαρκῆς(!) καὶ ὅτι πρέπει νὰ τεθεῖ ἡ ὑπόθεση στό ἀρχεῖο. 'Αλλά, γιὰ νὰ διαλευκανθεῖ πλήρως (δηλαδή νὰ προκύψει ὁ κατηγορούμενος λουσιμένος καὶ ὀλοκάθαρος ἀπὸ τὴ στημένη διαδικασία), διέταξε τὴ διεξαγωγή ἀνακρίσεων.

Θὰ παραθέσω καὶ δεύτερο δεῖγμα μαϊμού ἀνακρίσεων. Γιὰ τὴν περίπτωση αὐτὴ διαβάζουμε στοῦ περιοδικό «'Εκκλησία», τοῦ μηνός Φεβρουαρίου 2005: «'Επειδὴ ὁ ἴδιος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης... "παρεκάλεσε καὶ ἰκέτευσε τὴν 'Ιεράν Σύνοδον, ὅπως, ἔστω καὶ ἂν οἱ

ἐξηγήσεις του θεωρηθοῦν ἐπαρκῆς, μὴ τεθεῖ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ 'Αρχεῖο, ἀλλὰ νὰ διερευνηθῇ μέ πάντα νόμιμον καὶ κανονικόν τρόπον καὶ ἡ παραμικρὰ λεπτομέρεια τῆς θλιβερῆς ταύτης ὑποθέσεως, διὰ νὰ ἀποδοθῇ ἀκέραιος εἰς τὴν συνείδησιν τῆς 'Εκκλησίας", ἡ 'Ιερά Σύνοδος τελικὰ ἀπεφάσισε, πρὸς μείζον ὄφελος τῆς 'Εκκλησίας νὰ μὴ θέσει τὴν ὑπόθεση στό 'Αρχεῖο, ὅπως ἐπιτάσσει τὸ ἄρθρο 143 τοῦ Ν. 5383/1932 "Περὶ τῶν 'Εκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ Αὐτῶν Διαδικασίας", ἀλλὰ κατὰ θεμιτὴν παρανομία νὰ διενεργήσει ἀνάκριση».

Καρμπόν καὶ ἡ δεύτερη ἀπόφαση. 'Ο κατηγορούμενος παρακάλεσε νὰ μὴ τεθεῖ ὁ φάκελλος στό 'Αρχεῖο, «διὰ νὰ ἀποδοθῇ ἀκέραιος εἰς τὴν συνείδησιν τῆς 'Εκκλησίας». Καὶ ἡ Σύνοδος ἀποδέχτηκε τὸ αἴτημα καὶ διέταξε τίς ἀνακρίσεις, μέ προκαθορισμένη τὴ σκοπιμότητα, πού ἦταν, ὄχι ἡ διερεύνηση γιὰ τὴν ἀνακάλυψη τῆς τυχόν εὐθύνης, ἀλλὰ ἡ ἀπόδοση ἀκέραιου τοῦ ὑπόλογου 'Ιεράρχη στὴ συνείδηση τῆς 'Εκκλησίας.

Σᾶς παρακαλῶ, μὴ μοῦ υποβάλετε τὸ πολὺ ἀπλό, ἀλλὰ καὶ ἀπόλυτα δικαιολογημένο ἐρώτημα: «'Αφοῦ ὁ κατηγορούμενος ἀποδόθηκε ἀκέραιος(!!) στὴ συνείδηση τῆς 'Εκκλησίας, γιατί δὲν κλήθηκαν νὰ ἀπολογηθοῦν καὶ νὰ τιμωρηθοῦν ἐκεῖνοι, πού ὑπέβαλαν τὴ μακρὰ καὶ λίαν ἐπιβαρυντικὴ καταγγελία ἐναντίον του;». "Αν μοῦ τὸ υποβάλετε αὐτὸ τὸ ἐρώτημα, δέ θὰ σᾶς ἀπαντήσω. "Οχι γιὰ κάποιον ἄλλο λόγο, ἀλλὰ γιατί, ἐνῶ ἔψαξα ὅλα τὰ σχετικὰ ντοκουμέντα, δέ βρῆκα πουθενὰ μιὰ σοβαρὴ καὶ μέ πειστικὲς παραπομπές στοὺς 'Ιερούς Κανόνες καὶ στὴν ἐκ-

κλησιαστική Νομοθεσία, αίτιολόγηση τῆς ἄθεσμης καί παράνομης Συνοδικῆς ἐνέργειας. Τά ἀνεύθυνα σχόλια τῶν Συνοδικῶν διαδρόμων βεβαίωναν, ὅτι ἡ ἐνέργεια αὐτῆ ἐγίνε γιὰ τὸ κατηγορούμενος Μητροπολίτης ἦταν «ἐξέχον»(!) μέλος τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς αὐλῆς.

Συμπέρασμα:

1. Ἡ ἠθική διαφθορά ὁμολογήθηκε, ἀνοιχτά καί ἐπίσημα, ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο καί ἡ ὁμολογία του συνοδεύτηκε μὲ τὴν ὑπόσχεσή του, ὅτι θὰ τὴν ἀντιμετωπίσει μὲ θάρρος καί μὲ ἀνυποχώρητη ἀφοσίωση στοὺς Ἱερούς Κανόνες καί στοὺς Νόμους τῆς πολιτείας.

2. Ἡ κάθαρση δέν ἐγίνε. Μὲ τεχνάσματα ἀνεπίτρεπτα καί μὲ διαδικασίες ἐπιλήψιμες, πού ὁ ἴδιος προσπάθησε νὰ τίς ξεθωριάσει, χαρακτηρίζοντάς τις «θεμιτὴ παρανομία», ἔκλεισε τοὺς ὑπερβαροὺς φακέλλους καί χορήγησε πιστοποιητικά ἀθωότητος καί ἀγνότητος στοὺς ἀχθοφόρους τοῦ δύσοσμου ρύπου.

Ἦταν πολὺ φυσικό, ἡ Συνοδικὴ ἀδράνεια καί ἡ παράπλευρη σκανδαλώδης προσωπικὴ εὐνοία τοῦ Χριστόδουλου πρὸς τὰ ράκη τῆς διαφθορᾶς νὰ προκαλέσουν κρίση συνείδησης στό ἐκκλησιαστικὸ πλήρωμα καί νὰ δρομολογήσουν ξεσπάσματα, σφοδρὲς δημοσιογραφικὲς κριτικὲς καί ἐπικέντρωση τῆς εὐθύνης στό δικό του πρόσωπο.

Ἡ θύελλα αὐτῆ τὸν κατατάραξε. Ὅμως, δέν τὸν συγκλόνισε. Πικράθηκε, ἐξαγριώθηκε, ἀγωνίστηκε, μετὰ μανίας, νὰ φορτώσει τίς εὐθύνες σὲ ἄλλα πρόσωπα καί σὲ παράγοντες, πού δέν ἔσκυψαν νὰ τὸν προσκυνήσουν δου-

λικά. Ἀλλὰ δέν αὐτοσυγκεντρώθηκε σὲ κριτικὴ τῶν σκέψεῶν του καί τῶν ἀποφάσεῶν του καί δέν ἔδωσε μήνυμα ἐλπίδας, πὼς βιώνει τὴ συντριβὴ καί τὴ μετάνοια.

Σὲ πολὺ πρῶϊμη φάση, ὅταν οἱ πρῶτες διαπιστώσεις, οἱ πρῶτες ἀνησυχίες τοῦ πληρώματος καί οἱ πρῶτες αἰχμὲς ἐστίασθηκαν στό πρόσωπό του, ἐνοχλήθηκε. Φοβήθηκε, ὅτι οἱ ἀντιφρονούντες ἢ οἱ ἀντιπολιτευόμενοί του στρατεύτηκαν, γιὰ νὰ ἀμαυρώσουν τὴ φήμη του. Καί ἐκδήλωσε τὴν ὀργή του μὲ δηλώσεις καί κείμενα ἰδιαίτερα σκληρά. Ἀργότερα, ὅταν οἱ αἰτιώσεις εἰς βάρος του πολλαπλασιάσθηκαν, ὅταν συνοδεύτηκαν μὲ ἀδιάσειστα ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα καί ἰσχυροποιήθηκαν, ἀνακάλυψε, ὡς ἔξοδο διαφυγῆς, τὴν ἀπολογητικὴ καί, ταυτόχρονα, ἀντεπιθετικὴ ἀπόκριση. Ἄρχισε νὰ φωνάζει καί νὰ ἰσχυρίζεται, ὅτι οἱ ἐχθροὶ τῆς Ἐκκλησίας ἔχουν ἐκστρατεύσει ἐναντίον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, πιστεύοντας ὅτι, μειώνοντας τὸ κύρος καί τὴν αἴγλη τοῦ κοσμοαγάπητου προκαθήμενου τῆς Ἐκκλησίας, ἀποδομοῦν ὀλόκληρο τὸ ἐκκλησιαστικὸ οἰκοδόμημα. Ταύτισε, δηλαδή, τὸν ἑαυτό του μὲ τὴν Ἐκκλησία. Ντύθηκε τὸν αἰματοβαμμένο χιτῶνα τοῦ μάρτυρα. Καί, τὴν ἀδυναμία του καί τίς παραλείψεις του καί τὴ ντροπὴ του τὰ ἐμφάνισε ὡς τιμημένες καταβολές ἐπισκοπικοῦ μόχθου καί ὡς ὁμολογὰ οὐράνιας δόξας.

Μένει καί μιά ἄλλη πινελιά, πού πρέπει νὰ προστεθεῖ σὲ τοῦτο τὸ σκιαγράφημα. Ἡ σύγκριση τῶν προγραμματικῶν ὑποσχέσεων, πού κατάθεσε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, κατὰ

τήν επίσημη ώρα τῆς ἐνθρόνισής του, μέ τόν ἀπολογισμό τοῦ ἔργου, πού ἄφησε πίσω του, καθώς ἔκλεινε τά μάτια, γιά νά τά ἀνοίξει στόν οὐρανό.

Οἱ ἀρχικές ὑποσχέσεις του, ὄραματα καί προγράμματα ἀτιθάσσευτης φαντασίας, γέμισαν τό λογισμό τῶν ἀποδεκτῶν τους καί πλάτυναν τίς καρδιές, ἔτσι, πού νά μποροῦν νά κορεστοῦν μέ τή χαρά καί τήν εὐωδιά τῆς προσδοκίας. Τά 24 χρόνια τοῦ Σεραφεῖμ εἶχαν ἀφήσει, σάν κληρονομιά στό διάδοχό του καί σάν ἐμπειρίες στό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, τήν πνευματική ἀναβροχιά, τήν τρομακτική ξεραίλα καί τή βαρεία πίκρα τῆς παρακμῆς. Ἦταν πολύ φυσικό, ἡ ἀναγγελία γιά ἐπαναδραστηριοποίηση τοῦ Σώματος τῶν ποιμένων καί ἡ κατάθεση εὐρύτατου προγράμματος ἀναζωπύρωσης τοῦ Ἐπισκοπικοῦ χαρίσματος, καλλιέργειας τοῦ ἀποστολικοῦ, θυσιαστικοῦ ἤθους καί Εὐαγγελισμοῦ τοῦ λαοῦ, νά ἀπλώσει ἀπ' τή μιᾶ ἄκρη, ἴσαμε τήν ἄλλη, τήν ἐλπίδα καί νά ἀνεβάσει στά χεῖλη τό δοξολογικό ὕμνο.

Αὐτά ἦταν τά αἰσθήματα τῆς πρώτης ἀρχῆς. Τῶν πρώτων ἡμερῶν. Τῆς πρώτης χρονιάς. Σάν ἄρχισε, ὅμως, νά κυλάει ὁ χρόνος, στή λαμπηδόνα τῆς χλιδῆς, στόν ἀποπροσανατολισμό τῆς ἐξωστρέφειας, στήν κομπορρημοσύνη τῆς ἔπαρσης καί στήν τραχύτητα τῆς ἐγωπαθοῦς μεταλλαγῆς τοῦ ἐπισκοπικοῦ διακονήματος σέ δυναστικό, τυραννικό ἀξίωμα, οἱ καρδιές τοῦ λαοῦ πάγωσαν καί πόνεσαν. Τά χεῖλη, πού ἦταν ἀνοιχτά σέ ὕμνο καί σέ ἔπαινο, φαρμακωμένα, ἔδειχναν, ζωγραφισμένο, τό σβῆσιμο τῶν ἐλπίδων καί τήν ἐπαναφορά στόν ἀφόρητο πόνο.

Ἀπό τά ἔργα, πού ἐξήγγειλε καί ὑπο-

σχέθηκε ὁ Χριστόδουλος, δέν ἔγινε οὔτε ἕνα. Ὁ δρόμος τῶν ἐλπίδων γέμισε μέ τά σκάνδαλα. Καί τό ξερό χωράφι, πού ἄφησε πίσω του ὁ Σεραφεῖμ, κατάντησε δυσώδης καί ἀποκρουστική χλωματερή.

Ὁ Χριστόδουλος δοσμένος «ψυχῇ καί σώματι» στό ἀγώνισμα τῆς αὐτοπροβολῆς καί συνειδητοποιημένος, πώς οἱ ἐξαγγελίες γιά ἐκκλησιαστική ἀναδιάρθρωση καί ἀναμόρφωση εἶχαν ἀποδειχτεῖ φενάκη, ἔκανε βήματα πίσω. Καί ἄφησε τόν ἑαυτό του νά ἐγκλωβιστεῖ στό ὄραμα, στήν ἀπασχόληση καί στίς χαρές ἑνός μέσου ἀνταποκριτῆ ἐπαρχιακῆς ἐφημερίδας, πού μέρα καί νύχτα φωτογραφίζει τήν πεζή καθημερινότητα καί κατακεραυνώνει τίς πρακτικές, πού ἡ σύγχρονη, κομματιασμένη καί ἀνάπηρη, κουλτούρα ἔχει μάθει νά ἀποδοκιμάζει καί νά διασύρει.

Εὐκαίρως ἀκαίρως, ἀκόμα καί μέσα στήν ἱερή ἀτμόσφαιρα τῆς θείας Εὐχαριστίας, μέ τόνο σκληρό καί μέ ἐπιχειρηματολογία δημοσιογραφικῆς ἀντιπαράθεσης, στιγμάτιζε καί καταδίκαζε, πότε τό παράνομο «φακελλάκι» τῶν γιατρῶν, πότε τά «καθιερωμένα», ἀπαράδεκτα «φιλοδωρήματα» τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, πότε τίς «μειοδοσίες» τῶν ἐκπροσώπων τοῦ ἑλληνικοῦ Κοινοβουλίου, κατά τή διαχείριση τῶν μεγάλων, ἔθνικῶν ὑποθέσεων καί πότε τά ἀλόγιστα ἀνοίγματα τῆς σύγχρονης ἡγετικῆς τάξης στά ρεύματα τῆς ὑποτίμησης καί περιθωριοποίησης τῶν πνευματικῶν ἀξιών.

Ὅλα αὐτά, δίχως τήν ἀπαραίτητη ἱστορική καί ἐκκλησιολογική ὑποθεμελίωση. Δίχως τήν πειστική ἀνάλυση τῆς τρέχουσας, καταλυτικῆς πραγματικότητας. Καί δίχως τήν προσεκτική,

μελετημένη και άποδεικτική παρουσίαση των θησαυρισμάτων, πού προσφέρει ή Έκκλησία Ίησοῦ Χριστοῦ στό σύγχρονο κόσμο. Όλα στό πόδι. Και όλα, μέ σκοπιμότητα τήν πρόκληση ἐφήμερων ἐντυπώσεων.

Στό σημεῖο αὐτό, εἶμαι ὑποχρεωμένος νά φωτίσω και νά σχολιάσω μιά προβληματική σκιά. Ὁ Χριστόδουλος περνοῦσε ἀπό τό ψιλό κόσκινο τῆς κριτικῆς του ὅλες τίς ἀπρέπειες τῆς σημερινῆς κοινωνίας, ἀναβε τήν πυρά τοῦ Γαλιλαίου, γιά νά κάψει τούς ἀσυνείδητους ταγούς και τούς ἐκμεταλλευτές τῆς λαϊκῆς ἀδυναμίας, ἀλλά δέν ἔβγαζε ἄχνα ἀπό τό στόμα του, ὅταν οἱ περιστάσεις ἤ οἱ ἀγανακτημένοι θεατές τῶν ἐκκλησιαστικῶν σκανδάλων τόν κάρφωναν μέ τίς ἐρωτήσεις τους. Δέν τόν εἶδε ποτέ, κανείς και δέν τόν ἄκουσε, νά ἐξομολογεῖται και νά αὐτοανακρίνεται, μπροστά στήν πανίερη Πύλη τοῦ Θυσιαστηρίου και νά ζητάει ἀπό τό πλῆθος, ἀπό τούς συλλειτουργούς του και ἀπό τά πνευματικά του παιδιά, συγχώρηση γιά τίς ἄτυχες ἐπιλογές του και γιά τήν κατάφωρη καταστρατήγηση τῶν Ἱερῶν Κανόνων. Όλα αὐτά τά θέματα ἔμεναν ἔξω ἀπό τό κύκλωμα τῆς κριτικῆς του. Όλες οἱ ἀπρέπειες τῆς αὐλῆς του και τῶν φιλικῶν του αὐλῶν, ἀποτελοῦσαν κάστρα κατάκλειστα και ἀπυρόβλητα.

***

Αὐτό εἶναι, μέ ἀδρή σκιαγραφία, τό πορτρέτο τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστόδουλου. Ἐντυπωσιακό, μέ τά κοσμικά κριτήρια. Ἀδόκιμο και παραπλανητικό, ὅταν οἱ κανόνες τῆς φωτογράφησης και τῆς κριτικῆς στηριχτοῦν στήν παράδοση βίου και διδαχῆς, πού μᾶς

ἄφησαν οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι και οἱ φωτισμένοι Πατέρες τῆς Ὁρθοδοξίας μας.

Όλοι ὅσοι ἔχουμε μείνει πίσω στή μικρή διαδρομή τοῦ βίου, προσευχόμαστε γιά τή συγχώρηση τῶν ἀτοπημάτων του και γιά τήν ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς του.

Τά λάθη του και οἱ πληγές, πού ἀνοιξε ἤ πού ἄφησε ἀνοιχτές στό Σῶμα τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ἄς μείνουν δάσκαλοι μας και ὑπομνηματιστές τῶν μεγάλων εὐθυνῶν μας. Τῶν εὐθυνῶν τῶν Ἐπισκόπων, τοῦ κλήρου και τοῦ λαοῦ.

Ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι δαφνοστεφανωμένο στάδιο κοσμικῆς ἀνάδειξης. Εἶναι Γολγοθᾶς ἀγαπητικῆς θυσίας και ἀτέρμονη συμπορεία μέ τόν Σταυρωμένο και Ἀναστημένο Κύριό μας.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτήτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς και Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X

Ποιμαντικές Έπισημάνσεις απ' τήν Παγκόσμια Ὁρθοδοξία

Ἠθικές ἐνδοσκοπήσεις στήν οἰκονομική κρίση(α)

(Ὁ συγγραφέας τοῦ παρακάτω ἄρθρου εἶναι Ὁρθόδοξος ἱερέας τῆς Ἑλληνορθόδοξης Ἀρχιεπισκοπῆς τῆς Ἀμερικής. Ὑπηρετεῖ ὡς ἐφημέριος σέ Νάο στήν Πολιτεία Τέξας. Τό θέμα του πολύ ἐπίκαιρο, ἀναφέρεται στήν τρέχουσα παγκόσμια οἰκονομική κρίση, πού, ὡς γνωστό, ξεκίνησε ἀπό τήν κοιτίδα τοῦ καταναλωτισμοῦ, τήν Ἀμερική. Ἡ προσέγγισή του βαθυστόχαστη, στηρίζεται στίς ἠθικές ἀρχές τῆς Ἀγ. Γραφῆς, καί φωτίζει τό δράμα τοῦ χωρίς Θεό σύγχρονου ἀνεργάτιστου κόσμου. Τό ἄρθρο δημοσιεύεται σέ δύο συνέχειες).

Γιά τόν κ. Ἰωάννη Ντόου ὅλα ξεκίνησαν μέ ἓνα ὄνειρο, ἓνα ἀμερικάνικο ὄνειρο. Μέσος Ἀμερικανός μέ μικρομεσαῖο ἐτήσιο εἰσόδημα, ὁ κ. Γιάννης εἶναι παντρεμένος καί ζεῖ μέ νοίκι σέ ἓνα διαμέρισμα. Ἄν καί τό διαμέρισμα εἶναι ἐπαρκές γιά τήν οἰκογένειά του, ὄνειρεύεται ἓνα μεγάλο δικό του σπίτι, πού θά τόν ἀνεβάσει κοινωνικά, ὅπως τοῦ ὑπόσχονται στά τηλεοπτικά κανάλια οἱ διαφημίσεις γιά σπίτια μέ κήπους. Ὀνειρεύεται ἀκόμα ὅτι, πουλώντας το μετά ἀπό μερικά χρόνια μέ κέρδος, θά ἐξασφαλίσει κάποια ἐνίσχυση στή μικρή σύνταξη, πού θά πάρει, ὅταν συνταξιοδοτηθεῖ. Τά σημερινά εἰσοδήματά του, ὅμως, δέν τοῦ ἐπιτρέπουν νά ἀναλάβει τό βάρος τῶν δόσεων ἑνός συμβατικοῦ στεγαστικοῦ δανείου. Παρά ταῦτα, τό ὄνειρο δέν τό

ἐγκαταλείπει. Ὡς πού, κάποια μέρα, ἐνδίδει στόν πειρασμό τοῦ καταγισμοῦ τῶν διαφημίσεων γιά στεγαστικά δάνεια, πού προσφέρονται μέ ἐξαιρετικά χαμηλό τόκο, γιά νά πραγματοποιήσει τό ὄνειρό του.

Χωρίς νά τοῦ ζητηθεῖ κανένα ἀποδεικτικό στοιχεῖο γιά τό εἰσόδημά του καί καμιά ἐγγύηση ὁ κ. Γιάννης παίρνει δάνειο καί ἀγοράζει σπίτι, πού δέν θά μπορούσε διαφορετικά νά τό ἀποκτήσει. Μέ τά πρωτοφανή στήν ἱστορία χαμηλότοκα δάνεια, πού τώρα προσφέρονται, τό κατορθώνει. Ἡ ζωή κυλάει μιά χαρά, ἔτσι τουλάχιστο νομίζει. Περνοῦν μερικά χρόνια καί τά κυμαινόμενα ἐπιτόκια μέσα σέ τέσσερα χρόνια διπλασιάζονται, χωρίς νά τό καταλάβει. Ὁ κ. Ντόου ἔχει τώρα νά πληρώνει διπλάσια μηνιαία δόση καί παλεύει γιά νά τά βγάλει πέρα. Βλέποντας ὅτι δέν μπορεῖ νά πληρώνει τίς δόσεις καί νά κρατήσῃ τό σπίτι τῶν ὀνείρων του, ἀποφασίζει νά τό πουλήσῃ γιά νά ἐξασφαλίσει τουλάχιστο τό ἀρχικό του κεφάλαιο. Καί τότε, μέ ἔκπληξη διαπιστώνει ὅτι δέν εἶναι μόνος: ἑκατομμύρια ἄλλοι βρίσκονται στήν ἴδια μέ αὐτόν θέση. Πουλιόυνται σπίτια, κανεῖς, ὅμως, δέν τά ἀγοράζει. Ἐτσι ὄχι μόνο δέν ἔχει κέρδος ἀπό τήν πώληση τοῦ σπιτιοῦ του, ὅπως ὄνειρευόταν, ἀλλά τοῦ τό παίρνουν κι ἄ-

πό πάνω αναγκαστικά. Τώρα τό όνειρό του γίνεται έφιάλης.

Ό,τι συνέβη μέ τό φίλο μας συνέβη καί μέ πάρα πολλούς άλλους. Τυφλωμένοι από τήν προσδοκία του γρήγορου κέρδους, πού μετά μανίας διαφημιζόταν στό ΜΜΕ, καί προβαλλόταν από χρηματοπιστωτικούς όργανισμούς καί άνθούσες κατασκευαστικές έταιρίες, άγόραζαν σπίτια άκριβότερα άπ' ό,τι τά οικονομικά τους επέτρεπαν. Οί πιστωτικές αυτές έταιρίες κερδοσκοπώντας έδιναν δάνεια σέ άνθρώπους, πού ήξεραν ότι δέν ήταν σέ θέση νά τά έξωφλήσουν καί, για νά πάρουν γρήγορα πίσω τά λεφτά τους, πουλούσαν τά ένυπόθηκα αυτά δάνεια στίς άκόμη πιά άπληστες τράπεζες έπενδύσεων τής Γουόλ Στρήτ. Κανείς βέβαια δέν φανταζόταν τό ένδεχόμενο αυτή ή φούσκα κάποτε νά σκάσει καί στό τέλος κάποιος νά πρέπει νά πληρώσει αυτό τό εικονικό χρέμα, πού είχε πέσει στό σύστημα.

Ή δίψα για γρήγορο κέρδος είναι τό αίτιο, πού όλόκληρη ή κοινωνία παρασύρθηκε στην έπίμονη άναζήτηση τής πιά κερδοφόρας έπένδυσης. Ή άπληστία, χαρακτηριστικό πολλών κοινωνικών τάξεων, έχει εισχωρήσει μέσα μας καί μάς κάνει νά όνειρευόμαστε πράγματα, πού ούτε τά

χρειαζόμαστε καί ούτε τά χρησιμοποιούμε. Ός κοινωνία έχουμε ξεχάσει ότι «ρίζα πάντων τών κακών έστιν ή φιλαργυρία, ής τινες όρεγόμενοι άπεπλανήθησαν από τής πίστεως καί έαυτούς περιέπειραν όδύναις πολλά λαϊς (καί έμπηξαν στους έαυτούς τους πολλά δεινά σάν καρφιά)» (Α΄ Τιμ. στ΄ 10).

Ή λαχτάρα για πλούτο καί χλιδή έχει μεταδοθεί σ' όλους. Ό άληθινός σκοπός τής ιδιοκτησίας έχει χαθεί. Τό νόημα ενός σπιτιού είναι νά ζει κανείς μέσα σ' αυτό καί νά έξασφαλίζει άνετη στέγη καί προστασία από τή βροχή, τό κρύο καί τή ζέστη σέ όλα τά μέλη τής οικογένειάς του. Στο νέο, όμως, σύστημα άξιολογήσεως τών άγαθών ή κατοχή σπιτιού άποτελεί κριτήριο κοινωνικού status καί άντικείμενο ύπερηφάνειας. Άγοράζουμε σπίτια μεγαλύτερα άπ' ότι χρειαζόμαστε, μέ άνέσεις πολυτελείας, πού στην πραγματικότητα δέν χρησιμοποιούμε πληρώνοντας τιμές, πού δέν μπορούμε νά τίς άντέξουμε. Καί όλ' αυτά από άγάπη για τή ματαιότητα, για νά άκούμε νά ψιθυρίζεται γύρω μας: κοίτα τί παλάτι έφτιαξε αυτός!

(Έπεται τό β΄ μέρος)

π. Βασίλειος C. Tudora

Ή «Έλεύθερη Πληροφόρηση» στό διαδύκιο.

Διεύθυνση: el-pliroforisi.gr

Καί οι Έκδόσεις «Σπορά» στό διαδύκιο

**(για μιά γνωριμία μέ τό συγγραφικό έργο του
Μητροπολίτου Άττικής καί Μεγαρίδος Νικοδήμου)**

Διεύθυνση: spora.gr